

รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

AIDS and sex education learning management model for secondary school students

ทงศรี ภูริศรี* วท.ม.

Thanongsri Phoorisri* M.Sc.

อนันต์ มารารัตน์** กศ.ด.

Anan Mararat** Ph.D.

ไพบูลย์ อ่อนมั่ง*** กศ.ด.

Paiboon Onnmong*** Ed.D.

*นิสิตปริญญาเอก คณะพลศึกษา

*Doctoral student at Faculty of Physical Education,

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Srinakharinwirot University

**คณะพลศึกษา

**Faculty of Physical Education,

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Srinakharinwirot University

***บัณฑิตวิทยาลัย

***Graduate school,

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Srinakharinwirot University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นแบบผสมผสานวิธี มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา 7 คน ผู้บริหารโรงเรียน 4 คน ครู 4 คน และนักเรียน 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบสนทนากลุ่มกับนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย และเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (2) เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญ 7 คน นักเรียนจำนวน 2 ห้อง 49 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ แบบทดสอบความรู้เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา แบบสอบถามเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และแบบสอบถามทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย ร้อยละ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างภายในกลุ่มด้วยสถิติ paired t-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยสถิติ independent t-test ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัศึกษามี 10 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) นโยบายของโรงเรียน (2) งบประมาณ (3) การสร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง (4) หลักสูตรสถานศึกษา (5) ครูผู้สอน (6) กระบวนการจัดการเรียนรู้ (7) สื่อการเรียนการสอน (8) แหล่งการเรียนรู้ (9) การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ และ (10) การประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนหลักการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการวิจัยเป็นแบบ GE-TICA คือ การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่ม (group process) การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (experiential learning) การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการคิด (thinking) สามารถสืบสอบแสวงหาความรู้ได้ (investigation) สร้างความรู้ด้วยตนเองได้ (construction) และสามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

(application) ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้นำกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA มาใช้ทดลองกับนักเรียน 1 ห้องเรียน โดยมีกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีเพิ่มขึ้น และแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา

Abstract

The mixed method research aimed to (1) develop an AIDS and sex education learning management model for secondary school students. The subjects consisted of 7 experts, 4 school headmasters, 4 teachers, and 44 secondary school students. Semi-structural interviewing questionnaire and focus group discussion were used. Qualitative data were analyzed by using analytic induction and constant comparison method. (2) To evaluate the AIDS and sex education learning management model for secondary school students. Seven experts and 49 school students were invited to be the subject. Three domains of evaluation such as propriety, feasibility, and utility, rating scale questionnaires were used by 7 experts to evaluate the model. AIDS and sex education knowledge, attitude toward AIDS and sex education learning management, and skills related AIDS and sex education, self-administer questionnaires were tested by school students. Descriptive and inferential statistics such as mean, percentage, independent t-test and paired t-test were employed in analysis. The research result showed that the model consisted of 10 components as follow; (1) school policy, (2) budget, (3) making an understanding about AIDS and sex education learning management to school staff and related, (4) curriculum, (5) teacher, (6) learning management process, (7) instructional media, (8) learning resource, (9) extra-curriculum activity, and (10) learning assessment. GE-TICA was an instructional model which found from this research. GE-TICA stood for 6 principles of learning management method such as group process, experiential learning, thinking, investigation, construction, and application. The propriety, feasibility, and utility of the model were assessed at the better level. After experiment the GE-TICA model, the experimental group had attitude toward AIDS and sex education learning management and skills related AIDS and sex education scores were significantly higher than before the experiment ($p < 0.05$). After the experiment, AIDS and sex education knowledge scores of the experimental group were not significantly different than the control group at 0.05 level.

คำสำคัญ

การจัดการเรียนรู้, เอดส์และเพศศึกษา,
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

Key words

learning management, AIDS and sex education,
secondary school students

บทนำ

โรคเอดส์ยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุขของประเทศไทย จากรายงานของกรมควบคุมโรคมีผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีชีวิตอยู่ในประเทศไทย ปี 2557 จำนวน 438,629 คน และคาดว่าจะมีผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ ปีละ 7,695 คน⁽¹⁾ นอกจากนี้ กลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่มีแนวโน้มอายุน้อยลงเรื่อยๆ⁽²⁾ สาเหตุของการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มผู้ที่มีอายุน้อยเพิ่มมากขึ้น อาจเป็นผลมาจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันที่เร็วขึ้น จากรายงานการศึกษาและวิจัยต่างๆ พบว่าวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังไม่ถึง 15 ปี และมีเพศสัมพันธ์มากกว่า 1 คน⁽²⁻³⁾ และมุมมองของวัยรุ่นต่อการมีเพศสัมพันธ์ถือว่าเป็นเรื่องปกติ โดยเฉพาะวัยรุ่นชายจะมองว่าเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องไม่เสียหาย สามารถมีได้⁽⁴⁾ ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นคือ การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ตั้งใจหรือไม่มีความพร้อม เช่น อยู่ใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม หรือดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ปัจจุบันประเทศไทยดำเนินการแก้ไขปัญหาเอดส์ตามยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 โดยประเด็นเด็กและเยาวชนนั้น ได้กำหนดมาตรการส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาและอนามัยเจริญพันธุ์ที่ได้มาตรฐาน การบริการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การส่งเสริมความปลอดภัยเมื่อเยาวชนมีเพศสัมพันธ์⁽⁵⁾ ซึ่งสอดคล้องกับหลาย ๆ งานวิจัยก่อนหน้านี้ที่เสนอแนวทางการป้องกันการติดเชื้อรายใหม่ในโรงเรียน ให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการส่งเสริมและป้องกันสุขภาพด้านการคบเพื่อนต่างเพศ การปลูกฝังเรื่องการมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย โดยใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้ง โรงเรียนควรบรรจุเรื่องเพศศึกษา เรื่องพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในหลักสูตรการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น⁽⁶⁻⁷⁾

การจัดการเรียนรู้เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน ไม่ใช่เรื่องใหม่ของประเทศไทย เพราะกระทรวงศึกษาธิการเคยมีแผนการสอนเรื่องเอดส์ศึกษา เพื่อให้

ครูนำไปจัดการเรียนการสอน โดยนำความรู้เรื่องโรคเอดส์ไปบูรณาการกับเนื้อหาวิชาในกลุ่มเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตและกลุ่มเสริมสร้างลักษณะนิสัย⁽⁸⁾ ปัจจุบันหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการบรรจุเนื้อหาเรื่องเอดส์และเพศศึกษาไว้ในหลักสูตร และกำหนดตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ไว้ในสามระดับชั้นคือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษามีบรรจุอยู่ในทุกช่วงชั้น⁽⁹⁾ นอกจากนี้ มีรายงานการวิจัยจำนวนมากที่พยายามหาวิธีการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษารูปแบบใหม่ๆ มาใช้ในโรงเรียน เช่น การพัฒนาการเรียนการสอนเอดส์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน⁽⁸⁾ การพัฒนาชุดแนะแนวเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์⁽¹⁰⁾ การพัฒนาโปรแกรมสุขศึกษา⁽¹¹⁾ การพัฒนาศักยภาพของแกนนำนักเรียน ครูและผู้ปกครอง ด้วยวิธีการอบรมเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา⁽¹²⁾ เป็นต้น ซึ่งแต่ละเรื่องนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อหาวิธีถ่ายทอดความรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ผ่านวิธีการจัดการเรียนรู้แบบต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วินัย รอดไท⁽¹³⁾ ที่ได้ไปทบทวนงานวิจัยในช่วงปี 2545-2550 ซึ่งพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเน้นการสอนทฤษฎีผ่านรูปแบบการจัดการเรียนวิธีต่างๆ นั้นเอง แต่จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่าการประเมินระดับความรู้เรื่องเอดส์ของนักเรียนด้วยคำถาม 5 ข้อ นักเรียนไทยสามารถตอบคำถามถูกทุกข้อได้เพียงร้อยละ 15.00 เท่านั้นและนักเรียนไทยไม่สวมถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอยู่ในเปอร์เซ็นต์ที่สูงมาก⁽¹⁴⁾ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของหลักสูตรการศึกษาและการเรียนการสอนของโรงเรียนไทย และตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้คือ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

วัตถุประสงค์และวิธีการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นวิจัยแบบผสมผสานวิธี (mixed method) แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะศึกษาสภาพปัญหา และบริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ด้วยวิธีการทบทวนรายการงานวิจัยต่างๆ และรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา จำนวน 7 คน ประกอบด้วยอาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 คน สำเร็จการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต มีประสบการณ์สอนหรือทำวิจัยเรื่องเอดส์และ/หรือเพศศึกษา ครูที่มีประสบการณ์การสอนเรื่องเอดส์และ/หรือเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน นักวิชาการสาธารณสุขจากภาครัฐ จำนวน 1 คน สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์หรือเพศศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี และผู้เชี่ยวชาญด้านเอดส์และ/หรือเพศศึกษาจากองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน 2 คน สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ/หรือเพศศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี นอกจากนี้ผู้วิจัยยังศึกษาภาคสนามโรงเรียน จำนวน 4 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร โดยการคัดเลือกโรงเรียนตัวอย่างแบบเจาะจง และมีความยินดีเข้าร่วมการวิจัย แบ่งเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาแบบเข้มข้น (มีการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาเป็นวิชาเพิ่มเติม และจัดการเรียนรู้ทุกชั้นปี) จำนวน 2 แห่ง โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาแบบทั่วไป (ไม่มีการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาเป็นวิชาเพิ่มเติม เรื่องเพศศึกษาและเอดส์จัดการเรียนรู้ในวิชาสุขศึกษา) จำนวน 2 แห่ง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ๑ ละ 1 คน ครูที่จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาโรงเรียนละ 1 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนละ 11 คน รวมนักเรียนเป็น 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างตามกรอบ CIPP model และการสนทนากลุ่มกับนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์แบบอุปนัยและเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล

ระยะที่ 2 เป็นระยะการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา โดยนำข้อมูลระยะที่ 1 และทฤษฎีการจัดการเรียนรู้มาสังเคราะห์รูปแบบ ซึ่งผลการสังเคราะห์ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา 10 องค์ประกอบ และใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA ซึ่งหมายถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม (group process) การจัดการการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (experiential learning) การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนคิดเป็น (thinking) สามารถสืบสอบแสวงหาความรู้ได้ (investigation) สร้างความรู้ด้วยตนเองได้ (construction) และสามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (application)

ระยะที่ 3 เป็นระยะการประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยทำการประเมิน 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ใน 3 ด้าน ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน 2 คน ครู 3 คน และอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการประเมินกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการวิจัยในระยะที่ 1 และ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 ห้อง ของโรงเรียนแห่งหนึ่งที่ถูกวิจัยคัดเลือกเข้าร่วมวิจัยแบบเจาะจง และยินดีให้เข้าไปศึกษาวิจัย ผู้วิจัยจับฉลาก 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 25 คน เป็นกลุ่มทดลองจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA และอีก 1 ห้องเรียนมีนักเรียนจำนวน 24 คน เป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามปกติ ซึ่งทั้งสองกลุ่มผู้วิจัยเป็นผู้จัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา สำหรับกลุ่มทดลองใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA โดยผลการประเมินความเหมาะสมต่อการนำไปจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกันกับขั้นตอนที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด แผนจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) วิเคราะห์ผู้เรียน (2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกระตุ้นให้นักเรียนคิด (3) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (4) สรุปการเรียนรู้ แผนจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษามีทั้งหมด 8 แผน ได้แก่ แผนที่ 1 ตัวฉันทน์ แผนที่ 2 สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น แผนที่ 3 ฉันทน์จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร แผนที่ 4 ความหลากหลายทางเพศ แผนที่ 5 ความเสมอภาคทางเพศ แผนที่ 6 การประเมินความเสี่ยง แผนที่ 7 เรื่องของถุงยางอนามัยและแผนที่ 8 รู้เสี่ยง...รู้ปลอดภัย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สัปดาห์ละ 1 แผน ๆ ละ 50 นาที ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแผนจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา 8 แผน เช่นเดียวกับกับกลุ่มทดลอง แต่ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบปกติคือ การบรรยายในชั้นเรียน

2. แบบทดสอบความรู้เรื่องเอดส์และเพศ

ศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.88

3. แบบสอบถามเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.91

4. แบบสอบถามทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.85

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรต้นคือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA และการจัดการเรียนรู้ตามปกติ ตัวแปรตามคือ ความรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยร้อยละ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างภายในกลุ่มด้วยสถิติ paired t-test และระหว่างกลุ่มด้วยสถิติ independent t-test

ผลการศึกษา

จากการศึกษาผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาได้เป็น 10 องค์ประกอบ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่อง เอดส์และเพศศึกษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มี 10 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) นโยบายของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องกำหนดเป็นนโยบายซึ่งทำได้ 2 รูปแบบ คือ 1) การมอบนโยบายในที่ประชุมครู 2) มีหนังสือสั่งการมอบหมายให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้องจัดทำให้มีเรื่องเอดส์และเพศศึกษาอยู่ในหลักสูตรของโรงเรียน และให้ครูจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (2) งบประมาณโรงเรียนต้องมีงบประมาณอย่างเพียงพอสำหรับอบรมครูผู้สอนเอดส์และเพศศึกษา จัดซื้อสื่อการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน (3) การสร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูในโรงเรียน กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อป้องกันการต่อต้านและช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ (4) หลักสูตร สถานศึกษา โครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา แต่ละโรงเรียนต้องจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างรอบด้าน โดยเรื่องเอดส์และเพศศึกษาควรจัดให้มีการเรียนการสอนใน 2 วิชา ดังนี้ รายวิชาสุขศึกษาและรายวิชาเพิ่มเติม หรือจัดอยู่ในกิจกรรมแนะแนว (5) ครูผู้สอนจะต้องผ่านการอบรมการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เพราะครูมีบทบาทสำคัญเป็นทั้งผู้จัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้และทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียนในเรื่องเพศได้ (6) กระบวนการจัดการเรียนรู้ หรือกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักการ GE-TICA กล่าวคือต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ 6 หลักการ คือ การใช้กระบวนการกลุ่ม (group process) เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (experiential learning) โดยให้นักเรียนเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติการทดลองหรือเล่นบทบาทสมมติ นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา สิ่งที่ต้องมุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับนักเรียนคือนักเรียนต้องมีความสามารถในการคิด (thinking) คือ สามารถคิดวิเคราะห์แยกแยะได้ สามารถสืบสอบแสวงหาความรู้ได้ (investigation) ซึ่งการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน แหล่งการเรียนรู้สำหรับนักเรียนไม่ได้มีเฉพาะในห้องเรียนและโรงเรียน นักเรียนต้องสามารถสืบเสาะแสวงหาความรู้

ได้ด้วยตนเอง สามารถใช้ทักษะการคิดในการคัดเลือกความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองได้ นอกจากนี้นักเรียนต้องสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ (construction) ซึ่งเป็นความรู้ที่ตกผลึก คงทน และสามารถนำความรู้ที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ (application) (7) สื่อการเรียนการสอนต้องเป็นสื่อที่แปลกใหม่และดึงดูดความสนใจของนักเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น เช่น คลิปวิดีโอ หนังสือสั้น MV หรือสื่อบุคคล เช่น ผู้ติดเชื้อเอชไอวีเยาวชนที่มีชื่อเสียงเป็นที่นิยมของเยาวชนหรือไอดอล สื่อการเรียนการสอนครูไม่จำเป็นต้องสร้างขึ้นใหม่ แต่ควรพิจารณาเลือกสื่อจากแหล่งต่างๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้และนักเรียน (8) แหล่งการเรียนรู้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญมากและดีที่สุดแหล่งหนึ่งที่สามารถสืบค้นความรู้และขอรับการปรึกษาได้ แต่ทั้งนี้ครูจะต้องเป็นผู้ระบุแหล่งการเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือและเหมาะสมให้กับนักเรียน (9) การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเอดส์มากยิ่งขึ้น เช่น การเข้าค่ายทักษะชีวิต การอบรมเรื่องเอดส์ การจัดบอร์ดนิทรรศการเรื่องเอดส์และเพศศึกษา การณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเอดส์เนื่องในวันเอดส์โลกและวันวาเลนไทน์ เป็นต้น และ (10) การประเมินผลการเรียนรู้ ต้องประเมินให้รอบด้านคือ ทั้งด้านความรู้ ทักษะคิดและทักษะชีวิต โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงผลการเรียนรู้ที่แท้จริง นอกจากนี้ต้องนำผลการประเมินสะท้อนป้อนกลับให้นักเรียนทราบทันที เพื่อให้นักเรียนได้นำไปแก้ไขจุดที่บกพร่องและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

หลังจากที่ผู้วิจัยได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำรูปแบบไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ผลการประเมินสรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ประเด็นที่ประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	SD	ผลการประเมิน
ความเหมาะสม			
1. รูปแบบนี้มีความเหมาะสมในการนำไปจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา	4.57	0.54	มากที่สุด
2. รูปแบบมีการระบอบองค์ประกอบของรูปแบบอย่างชัดเจน	4.43	0.79	มาก
3. รูปแบบมีความเหมาะสมกับหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.57	0.54	มากที่สุด
4. กระบวนการบริหารของรูปแบบมีความชัดเจน เหมาะสม	4.57	0.54	มากที่สุด
5. ขั้นตอนการดำเนินงานของรูปแบบมีความเหมาะสม	4.57	0.54	มากที่สุด
ความเป็นไปได้			
6. รูปแบบนี้สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.57	0.54	มากที่สุด
7. รูปแบบนี้เป็นที่ยอมรับได้	4.29	0.76	มาก
8. มีความเป็นไปได้ที่โรงเรียนสามารถนำรูปแบบไปใช้ได้จริง	4.57	0.54	มากที่สุด
ความเป็นประโยชน์			
9. รูปแบบนี้เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน	4.57	0.54	มากที่สุด
10. รูปแบบนี้มีประโยชน์ต่อครูผู้สอน	4.71	0.49	มากที่สุด
11. โรงเรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น เมื่อนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารจัดการ	4.29	0.49	มาก
12. การดำเนินการตามรูปแบบมีความชัดเจน และผลจากการดำเนินการตามรูปแบบแต่ละขั้นตอนมีประโยชน์สำหรับโรงเรียน	4.57	0.54	มากที่สุด
13. ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติตามรูปแบบจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.57	0.54	มากที่สุด

จากตารางพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบทุกองค์ประกอบในระดับมากถึงมากที่สุด เมื่อพิจารณาผลการประเมินรวมที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 58.86 (SD = 6.54) หมายความว่า รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด ในส่วนของการประเมินกระบวนการ

จัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้จริงในโรงเรียน 1 แห่ง โดยใช้กลุ่มทดลอง จำนวน 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังทดลองของคะแนนความรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ดังตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาของกลุ่มทดลอง ระหว่าง ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	t	p-value
กลุ่มทดลอง	ความรู้	ก่อนเรียน	30	19.40	3.28	-2.51	0.019*
		หลังเรียน	30	21.36	3.62		
	เจตคติ	ก่อนเรียน	100	68.68	7.77	-4.76	0.000**
		หลังเรียน	100	73.68	8.74		
	ทักษะชีวิต	ก่อนเรียน	75	40.68	11.15	-9.19	0.000**
		หลังเรียน	75	61.96	5.37		
กลุ่มควบคุม	ความรู้	ก่อนเรียน	30	21.71	3.43	-1.17	0.252
		หลังเรียน	30	22.42	3.89		
	เจตคติ	ก่อนเรียน	100	68.92	9.00	2.09	0.048*
		หลังเรียน	100	64.50	15.44		
	ทักษะชีวิต	ก่อนเรียน	75	54.83	12.93	-0.41	0.685
		หลังเรียน	75	55.83	12.20		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

การทดสอบ	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	p-value
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ความรู้ก่อนเรียน	19.40	3.28	21.71	3.04	-2.55	0.014*
ความรู้หลังเรียน	21.36	3.62	22.42	3.89	-0.99	0.329
เจตคติก่อนเรียน	68.68	7.77	68.92	9.00	-0.10	0.922
เจตคติหลังเรียน	73.68	8.74	64.50	15.44	2.58	0.013*
ทักษะชีวิตก่อนเรียน	40.68	11.15	54.83	12.93	-2.55	0.014*
ทักษะชีวิตหลังเรียน	61.96	5.37	55.83	12.20	2.26	0.031*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิจารณ์และสรุป

จากการศึกษาพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 10 องค์ประกอบ คือ (1) นโยบายของโรงเรียน (2) งบประมาณ (3) การสร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง (4) หลักสูตรสถานศึกษา (5) ครูผู้สอน (6) กระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นรูปแบบ GE-TICA (7) สื่อการเรียนการสอน (8) แหล่งการเรียนรู้ (9) การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ และ (10) การประเมินผลการเรียนรู้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ ถือเป็นรูปแบบเชิงบริหารจัดการ มีผู้เกี่ยวข้องหลายส่วน ที่สำคัญครูผู้สอนซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ต้องมีเป้าหมายปลายทางให้นักเรียนสามารถคิดเป็น สามารถสืบเสาะแสวงหาความรู้เป็น สร้างความรู้ด้วยตนเองได้ และนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพราะการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเป้าหมายคือ นักเรียนมีทักษะชีวิตโดยสามารถป้องกันตนเองในเรื่องเพศและเอชไอวีได้ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีได้มุ่งหวังให้นักเรียนมีเฉพาะความรู้ แต่ต้องให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่เหมาะสมในเรื่องเพศและป้องกันตนเองเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งได้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของเจดสรร นามวาท และสุปียา จันทรมณี⁽¹⁴⁾ ที่เสนอว่าการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้องและเหมาะสมจะช่วยยับยั้งการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ลดจำนวนคู่นอน และมีอัตราการตั้งครรภ์ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งถือเป็นการป้องกันการรับเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ด้วย ซึ่งปัจจุบันสถานการณ์การป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เยาวชนอายุ 15-24 ปี เป็นกลุ่มที่มีอัตราป่วยสูงสุด⁽¹⁵⁾

จากการศึกษายังพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนการประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด หมายความว่ารูปแบบสามารถนำไปใช้ได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำรูปแบบไปทดลองใช้กับโรงเรียน จำนวน 1 แห่ง โดยนำเฉพาะกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA ไปทดลองใช้เพราะไม่สามารถนำรูปแบบฉบับเต็ม

ไปทดลองใช้ได้ เนื่องจากจะต้องดำเนินการทั้งโรงเรียน เช่น การสร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง การจัดโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียน การพัฒนาศักยภาพครู เป็นต้น ด้วยข้อจำกัดดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA ไปทดลองใช้กับนักเรียน 1 ห้องเรียน และควบคุม 1 ห้องเรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา หลังการทดลองเพิ่มขึ้น และแตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่า คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองกับควบคุมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการวิจัย ก่อนทดลองกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยความรู้และทักษะชีวิตสูงกว่ากลุ่มทดลองและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มควบคุมอาจมีพื้นฐานความรู้และทักษะชีวิตเรื่องเอดส์และเพศศึกษามากกว่ากลุ่มทดลอง แต่ภายหลังที่กลุ่มทดลองได้รับกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA กลุ่มทดลองมีความรู้เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่กลุ่มควบคุมซึ่งได้รับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายก่อนทดลองและหลังทดลองมีความรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA ทำให้นักเรียนมีเจตคติและทักษะชีวิตเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงเจตคติในเรื่องเพศและการมี

ทักษะชีวิต ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา⁽¹⁶⁾ ดังนั้นผลการวิจัยในครั้งนี้จะช่วยยืนยันว่าเรื่องเอดส์และเพศศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบบรรยายจะไม่เหมาะสม เพราะนักเรียนจะขาดการคิดวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนชั้นเรียน นักเรียนจะทำหน้าที่เพียงผู้รับความรู้เท่านั้น แต่จะไม่เกิดการเรียนรู้ ซึ่งองค์การแพธ กล่าวไว้⁽¹⁷⁾ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้น ต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ สร้างสรรค์ ศึกษา ค้นคว้า ลงมือปฏิบัติ จนเกิดการเรียนรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA ยังสอดคล้องกับการศึกษาของวัชรินทร์ พอสม⁽¹⁸⁾ ที่ศึกษารูปแบบการจัดการอบรมเรื่องเอดส์ รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (participatory learning) ที่ใช้หลักการเรียนรู้พื้นฐาน 2 อย่างคือ การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (experiential learning) และการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่ม (group process) ซึ่งหลังจากที่อบรม กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องเอดส์และพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีสูงขึ้น ซึ่งการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวนี้ สกลพร พิชัยกมล⁽¹⁹⁾ กล่าวว่า จะทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีความรู้ความเข้าใจจริงมากกว่าการจดจำความรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น การคิดวิเคราะห์ ปัญหา ได้รวบรวมความรู้ความคิดเห็นเป็นข้อสรุปของตนเอง โดยไม่ต้องท่องจำ ซึ่งถือนักเรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ (construction) นอกจากนี้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA ยังไป สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning) ที่เน้นให้นักเรียนได้สืบสอบแสวงหาความรู้ (investigation) เพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งจากการศึกษาของภักดี ภูมิมาลา⁽⁸⁾ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเอดส์หลังการทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิจัยพบว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA ทำให้นักเรียนมีความรู้ เจตคติ และมีทักษะเรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพิ่มขึ้น ดังนั้นโรงเรียนควรนำกระบวนการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไม่เน้นเฉพาะการจัดกระบวนการเรียนรู้ หรือการเรียนการสอนในชั้นเรียนเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการบริหารจัดการทั้งหมดในโรงเรียน และกระบวนการจัดการเรียนรู้ควรเน้นให้นักเรียนคิดเป็น สืบเสาะแสวงหาความรู้เป็น สร้างความรู้เป็น และนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจะเป็นทางเลือกหนึ่งที่ช่วยให้โรงเรียนและครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มนักเรียนของตนเองได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดคือ การประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่มี 10 องค์กรประกอบ ใช้วิธีการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญประเมินใน 3 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ด้วยแบบวัดประเมินค่า 5 ระดับ ดังนั้นควรศึกษาเพิ่มเติมด้วยการนำรูปแบบทั้ง 10 องค์กรประกอบไปทดลองใช้ในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา แล้วประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ประเมิน เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียนและผู้ปกครอง นอกจากนี้ควรใช้รูปแบบการประเมินที่หลากหลาย เช่น การใช้แบบสอบถามการสัมภาษณ์ เป็นต้น

2. ควรนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA ไปทดลองซ้ำกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษากลุ่มอื่น ๆ เช่น นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส โรงเรียนในเขตเมือง โรงเรียนสาธิต เป็นต้น เพื่อศึกษาประสิทธิผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาและส่งเสริมเทคโนโลยีการป้องกันขอขอบคุณคณะผู้เชี่ยวชาญ ครู นักเรียน ที่ได้มีส่วนร่วมในการวิจัย และที่สำคัญขอขอบคุณ อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์ และ ผศ. ดร. เรือโท ไพบูลย์ อ่อนมั่ง ที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิจัย

เอกสารอ้างอิง

1. กรมควบคุมโรค. 1 ธันวาคม วันเอดส์โลก “ไม่ติด ไม่ตาย ไม่ตีตรา ร่วมยุติปัญหาเอดส์และเพศสัมพันธ์”. DDC WATCH จับตาโรคและภัยสุขภาพ 2557;6:1.
2. เพชรศรี ศิรินิรันดร์, พัชรา เบญจรัตนภรณ์, อรทัย หุจรูญพาณิชย์, พรทิพย์ เข็มเงิน. รายงานความก้าวหน้าระดับประเทศตามปฏิญญาว่าด้วยพันธกรณีเรื่อง เอชไอวี/เอดส์ ประเทศไทย มกราคม 2551-ธันวาคม 2552. กรุงเทพมหานคร: เฟื่องฟ้าพริ้นติ้ง; 2553.
3. สนิ่นาด แยมละออ, ศิริวรรณ วชิรวงศ์. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์กับความรู้เรื่อง การติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2548-2550. วารสารโรคเอดส์

- 2551;21:28-35.
4. สมพงษ์ พัฒนกิจไพโรจน์. การศึกษาปัจจัยเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 2551; 12:101-3.
5. คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์. ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย; 2555.
6. ดาราวดี นันทขว้าง. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีที่ 5 และนักเรียนอาชีวศึกษาชั้นประกาศนียบัตรปีที่ 2 ในจังหวัดลำพูน ปี 2546. วารสารโรคเอดส์ 2550; 19:85-101.
7. สุปิยา จันทรมณี, ธนรัชต์ ผลิพัฒน์. ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประเทศไทย พ.ศ. 2549. วารสารโรคเอดส์ 2550;19:174-82.
8. ภักดี ภูมิมาลา. การสอนเอดส์ศึกษาโดยวิธีการใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2538.
9. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย; 2551.
10. ทศนีย์ พันธุ์กาสหลง. การใช้ชุดการแนะนำเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตลาดขี้เหล็กอำเภอต๋อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ [การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2541.

11. ประนอม บุชมงคล. การพัฒนาโปรแกรมสุขศึกษา ในการสร้างเสริมศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชน กุดบอดวิทยาเสริม ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง จังหวัด กาฬสินธุ์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร; 2549.
12. สุวาริ คำศิริรักษ์. การมีส่วนร่วมของนักเรียน ครูและ ผู้ปกครองในการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในวัยรุ่น [การศึกษาค้นคว้าอิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต]. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2552.
13. วินัย รอดไทโร, เพ็ญศรี กระหม่อมทอง, ชนกานต์ ตำนานกิจเจริญ. สถานการณ์การเรียนการสอนเพศศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น [อินเทอร์เน็ต]. [สืบค้นเมื่อ 6 ก.ค. 2558]. แหล่งข้อมูล: http://hp.ana-mai.moph.go.th/ewt_dl_link.php?nid=171
14. เลวดสรร นามวาท, สุเปีย จันทรมณี. ผลการเฝ้าระวัง พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มนักเรียน ประเทศไทย พ.ศ. 2554. นนทบุรี: กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข; 2554.
15. เสาวพัทธ์ อึ้งจ้อย, ปภาณีจ สวางโท, พิมพ์พา เตชะ กมลสุข. ผลการวิเคราะห์ระบบการเฝ้าระวัง 5 กลุ่มโรค 5 มิติ. นนทบุรี: กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข; 2558.
16. UNESCO. แนวทางเชิงวิชาการสากลของเพศวิถีศึกษา: การใช้ข้อมูลเชิงหลักฐานสำหรับโรงเรียน ครู และ ผู้ให้ความรู้ด้านสุขภาพ [อินเทอร์เน็ต]. [สืบค้นเมื่อ 6 ก.ค. 2558]. แหล่งข้อมูล: <http://www.unescobkk.org/resources/e-library/publications/article/-0fe28dcb03/>
17. องค์การแพธ. แนวคิดในการออกแบบการจัดการ เรียนรู้สำหรับครูและผู้ปฏิบัติงานด้านเพศศึกษา สำหรับเยาวชน. กรุงเทพมหานคร: เออร์เจนท์แพธ; 2550.
18. วัชรินทร์ พอสม. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร จัดการอบรมและรูปแบบการอบรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ และความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมเรื่องโรคเอดส์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. อุตรดิตถ์: สถาบันราชภัฏสกลนคร; 2545.
19. สกลพร พิชัยกมล. ผลของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ต่อความรู้เรื่องเพศและทักษะชีวิตของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยา [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม; 2549.